

Sygn. akt I C 762/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 czerwca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie – Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący sędzia Przemysław Jagosz

po rozpoznaniu w dniu 1 czerwca 2020 r., w Olsztynie,

na posiedzeniu niejawnym w trybie art. 148¹ Kodeksu postępowania cywilnego,

sprawy z powództwa (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.**

przeciwko **K. D. (1) i K. D. (2)**

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 762/19

UZASADNIENIE

Powodowy Bank żądał od pozwanych solidarnej zapłaty:

- a) 119 880 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16.05.2019 r. (dzień po wystawieniu wyciągu z ksiąg rachunkowych) do dnia zapłaty,
- b) 6 250,56 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia złożenia pozwu (11.10.2019 r.) do dnia zapłaty,
- c) 2 561,92 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia złożenia pozwu (11.10.2019 r.) do dnia zapłaty,
- d) 317 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16.05.2019 r. (dzień po wystawieniu wyciągu z ksiąg rachunkowych) do dnia zapłaty,

a nadto zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że na kwoty objęte pozwem składają się niespłacone należności z tytułu wypowiedzianej umowy odnawialnego kredytu konsumpcyjnego, jakiego udzielił pozwany: kapitału kredytu (pkt a), odsetek umownych od kapitału za okres od 9.07.2018 r. do 22.02.2019 r. (pkt b), odsetek umownych karnych od kwoty przeterminowanego kapitału za okres od 23.02.2019 r. do 15.05.2019 r. (pkt c), opłat, kosztów i prowizji (pkt d).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 9.12.2019 r. powództwo uwzględniono w całości.

Nakaz ten utracił moc z uwagi na sprzeciw pozwanych, którzy podnieśli, że:

- a) wypowiedzenie umowy jest nieważne i bezskuteczne,
- b) Bank nie udowodnił istnienia wierzytelności, jej wysokości i wymagalności (k. 58-59).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 7.08.2003 r. powodowy Bank zawarł z pozwanymi małżonkami umowę odnawialnego kredytu konsumpcyjnego (...). Zgodnie z jej zapisami Bank udzielił pozwanym odnawialnego kredytu w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym o nr (...) w kwocie 120 000 zł na 12 miesięcy od daty postawienia kredytu do dyspozycji.

Umowa miała zostać automatycznie przedłużona na kolejne 12 miesięcy pod warunkiem należytego wypełniania zobowiązań przez pozwanych kredytobiorców. Jednym z takich zobowiązań była comiesięczna wpłata na rachunek kwoty zadeklarowanej we wniosku o udzielenie kredytu.

Kredyt został postawiony do dyspozycji pozwanych w dniu 8.08.2003 r., a jego wykorzystanie następowało w drodze dyspozycji do rachunku.

Każdorazowa spłata całości lub części kredytu powodowała odnowienie kwoty kredytu o dokonaną spłatę.

Bank mógł wypowiedzieć umowę przed terminem spłaty kredytu w przypadku niedotrzymania przez pozwanych warunków jego udzielenia. Okres wypowiedzenia ustalono na 30 dni od dnia doręczenia wypowiedzenia lub daty pierwszego awizowania przesyłki z wypowiedzeniem wysłanej pod ostatnim znanym Bankowi adresem pozwanych.

Umowa ulegała nadto rozwiązaniu z chwilą upływu terminu wypowiedzenia umowy rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego, w którym udzielono kredytu (§ 21 pkt 2 umowy – k. 15).

Pismami z dnia 8.09.2018 r. Bank poinformował oboje pozwanych, że na rachunku o nr (...) utrzymuje się zadłużenie w kwocie 1 629,94 zł i wezwał do jego spłaty w terminie 14 dni roboczych. Jednocześnie poinformował o możliwości dokonania zmiany warunków spłaty lub restrukturyzacji zobowiązania.

Pismem z 9.10.2018 r. Bank wystosował wyłącznie do pozwanego ostateczne wezwanie do zapłaty zadłużenia z rachunku o wskazanym wyżej numerze w nieprzekraczalnym terminie 14 dni roboczych, wskazując, że kwota zadłużenia wynosi 2 516,96 zł, a nadto informując, że rozważa wypowiedzenie umowy tego rachunku.

Kolejnym pismem datowanym na 7.11.2018 r., a nadanym w dniu 13.11.2018 r., wystosowanym wyłącznie do pozwanego, Bank wypowiedział mu umowę (...) o nr (...) z zachowaniem dwumiesięcznego okresu wypowiedzenia. W wypowiedzeniu wskazano, że zadłużenie to wynosi 122 446,46 zł, na co składają się:

a) kapitał – 119 880 zł,

b) odsetki – 2 397,96 zł

c) opłaty i prowizje – 168,50 zł,

i podlega oprocentowaniu według zmiennej stopy procentowej dla zadłużenia przeterminowanego w wysokości wynoszącej wówczas 9,63% w skali rocznej.

Wypowiedzenie zostało odebrane przez pozwanego w dniu 16.11.2018 r., o oznacza, że dwumiesięczny okres wypowiedzenia umowy upływał z dniem 16.01.2019 r.

W dniu 29.03.2019 r. Bank wysłał obojgu pozwanym wezwania do zapłaty zadłużenia z umowy rachunku o wskazanym wyżej numerze w kwocie, która miała wówczas wynosić 127 522,93 zł. Wezwania zostały odebrane w dniu 9.04.2019 r.

W dniu 15.05.2019 r. Bank wystawił wyciąg z ksiąg bankowych na kwoty zadłużenia pozwanych wskazane w pozwie (k. 25).

Sąd zważył, co następuje:

W świetle twierdzeń stron i dokumentów przedstawionych przez powodowy Bank należy przyjąć, że strony łączyła umowa rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego o nr (...), do którego dodatkowo zawarły umowę o kredyt odnawialny w tym rachunku na kwotę 120 000 zł.

Bank twierdził nadto, że skutecznie wypowiedział umowę kredytu odnawialnego.

Pozwani nie przeczyli zawarciu obu umów, ograniczając się do wskazania, że Bank nie dokonał skutecznego wypowiedzenia umowy, a zatem nie udowodnił wymagalności roszczenia z tego tytułu, a nadto nie wykazał jego wysokości.

W tym stanie rzeczy warunkiem uwzględnienia powództwa było uznanie, że Bank dokonał skutecznego wypowiedzenia umowy rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego, co skutkowało automatycznym rozwiązaniem umowy kredytu udzielonego w tym rachunku (por. § 21 pkt 2 umowy o kredyt – k. 15) i stwarzało konieczność spłaty całego zadłużenia z tego kredytu, względnie, że skutecznie wypowiedział umowę o ten kredyt (w trybie określonym w tej właśnie umowie), co również zobowiązywałoby pozwanych do zapłaty całego zadłużenia z tytułu wykorzystanego limitu kredytowego.

W ocenie Sądu powód nie wykazał jednak żadnego z tych faktów.

Przedstawione przez powoda dokumenty świadczą jedynie, że:

a) powód wysłał oświadczenie o wypowiedzeniu umowy rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego, ale wyłącznie w stosunku do pozwanego, gdyż nie przedstawiono oświadczenia o wypowiedzeniu kierowanego do pozwanej, ani dowodu świadczącego, że mogła się z takim oświadczeniem zapoznać,

b) przed wypowiedzeniem umowy rachunku, powód wzywał oboje pozwanych do spłaty zaległości na tym rachunku, informując ich o możliwości restrukturyzacji zadłużenia. Dołączone elektroniczne zestawienie operacji na tym rachunku dotyczy jednak wyłącznie pozwanej (tylko jej dane zostały zawarte w nagłówku) i kończy się na dniu 8.08.2018 r. saldem w wysokości 119 880 zł, czyli mieszczącym się w limicie udzielonego kredytu odnawialnego. Wezwania do zapłaty poprzedzające wypowiedzenie dotyczyły natomiast zadłużenia na rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym w kwotach 1 629,94 zł i 2 516,96 zł, a zatem również mieszczących się w limicie zadłużenia w tym rachunku w ramach kredytu,

c) zestawienie naliczeń w formie elektronicznej (k. 50) nie daje żadnego obrazu tego, co działo się na rachunku po 8.08.2018 r. poza doliczaniem przez powoda odsetek niewymagalnych, wymagalnych i przesunięciem pozycji kapitał niewymagalny w pozycję kapitał wymagalny.

Ponieważ powód nie przedstawił treści umowy rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego nie ma możliwości ustalenia, czy rachunek ten był wspólny pozwanych, o czym mogłaby świadczyć treść umowy kredytu w tym rachunku, czy też należał wyłącznie do pozwanej, o czym mogłaby świadczyć treść elektronicznego zestawienia operacji.

Przy braku treści tej umowy nie ma nadto możliwości weryfikacji, jakie okoliczności upoważniały powoda do wypowiedzenia umowy rachunku. W konsekwencji nie wiadomo, czy brak spłaty zadłużenia w kwotach wskazywanych w wezwaniach poprzedzających wypowiedzenie (1 629,94 zł i 2 516,96 zł) upoważniał powoda do wypowiedzenia umowy rachunku, skoro pozwani w jego ramach i na podstawie umowy o kredyt odnawialny mogli zadłużać się do kwoty kilkadziesiąt razy wyższej (120 000 zł), zwłaszcza, że powód nie przedstawił również dowodu, który potwierdzałby, że przed wypowiedzeniem umowy rachunku wypowiedział umowę kredytu.

Co więcej, przy braku treści umowy rachunku i wiedzy, czy był to rachunek wspólny, czy należący tylko do pozwanej nie można zweryfikować, czy wypowiedzenie skierowane tylko do pozwanego było skuteczne w stosunku do obojga pozwanych. Powód przedstawił wypowiedzenie dotyczące jedynie pozwanego. O ile jednak w przypadku rachunku wspólnego każdy z jego współposiadaczy może w każdym czasie wypowiedzieć umowę ze skutkiem dla pozostałych (art. 51a Prawa bankowego), o tyle uprawnienia takiego nie ma bank, chyba że umowa stanowiłaby inaczej.

Nawet zatem gdyby przyjąć, że powód skutecznie wypowiedział umowę rachunku oszczędnościowego-rozliczeniowego pozwanemu (czego jednak nie można zweryfikować z przyczyn wyżej wskazanych), to nie wykazał, aby tę umowę wypowiedział skutecznie pozwanej.

Skoro zaś nie udowodnił skuteczności wypowiedzenia umowy rachunku (w rozumieniu przesłanek do dokonania takiej czynności), jak również w żaden sposób nie wykazał, aby doszło do wypowiedzenia umowy kredytu w tym rachunku w stosunku do obojga pozwanych, jego żądania oparte na takiej podstawie faktycznej musiały zostać oddalone – jako nieudowodnione.